

Загађујуће материје у градским отпадним водама чије присуство изазива забринутост: МИКРОПЛАСТИКА

Др Александра Тубић

Универзитет у Новом Саду, Природно-математички
факултет, Департман за хемију, биохемију и заштиту
животне средине

САДРЖАЈ

1. Порекло и врсте микропластике у градским отпадним водама
2. Понашање микропластике у третману градских отпадних вода
3. Методе узроковања и анализе микропластике у градским отпадним водама

Микропластика

< 1 μm

наноопластика

1-1000 μm

микропластика

1-5 mm

велика микропластика

1

Порекло микропластике у градским отпадним водама

Средства за
личну
хигијену

Козметичка
средства

Средства за
прање

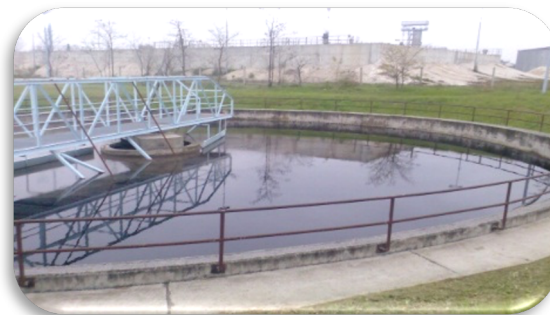

Пластични
гранулати

**Примарна
микропластика**

**Секундарна
микропластика**

Отпадна вода

Текстилна
vlakна

Атмосферска
депозиција

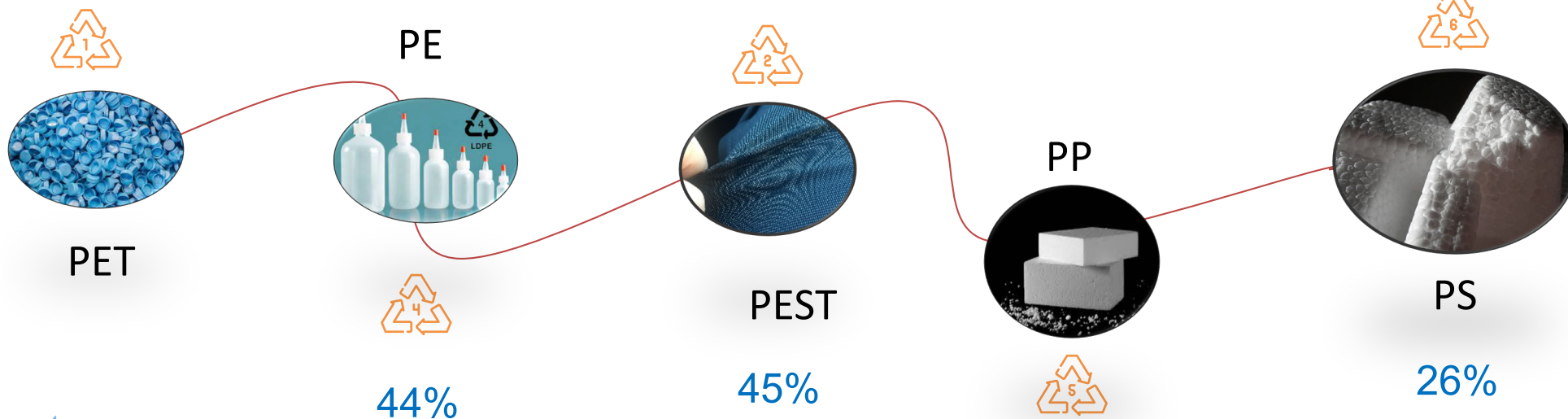

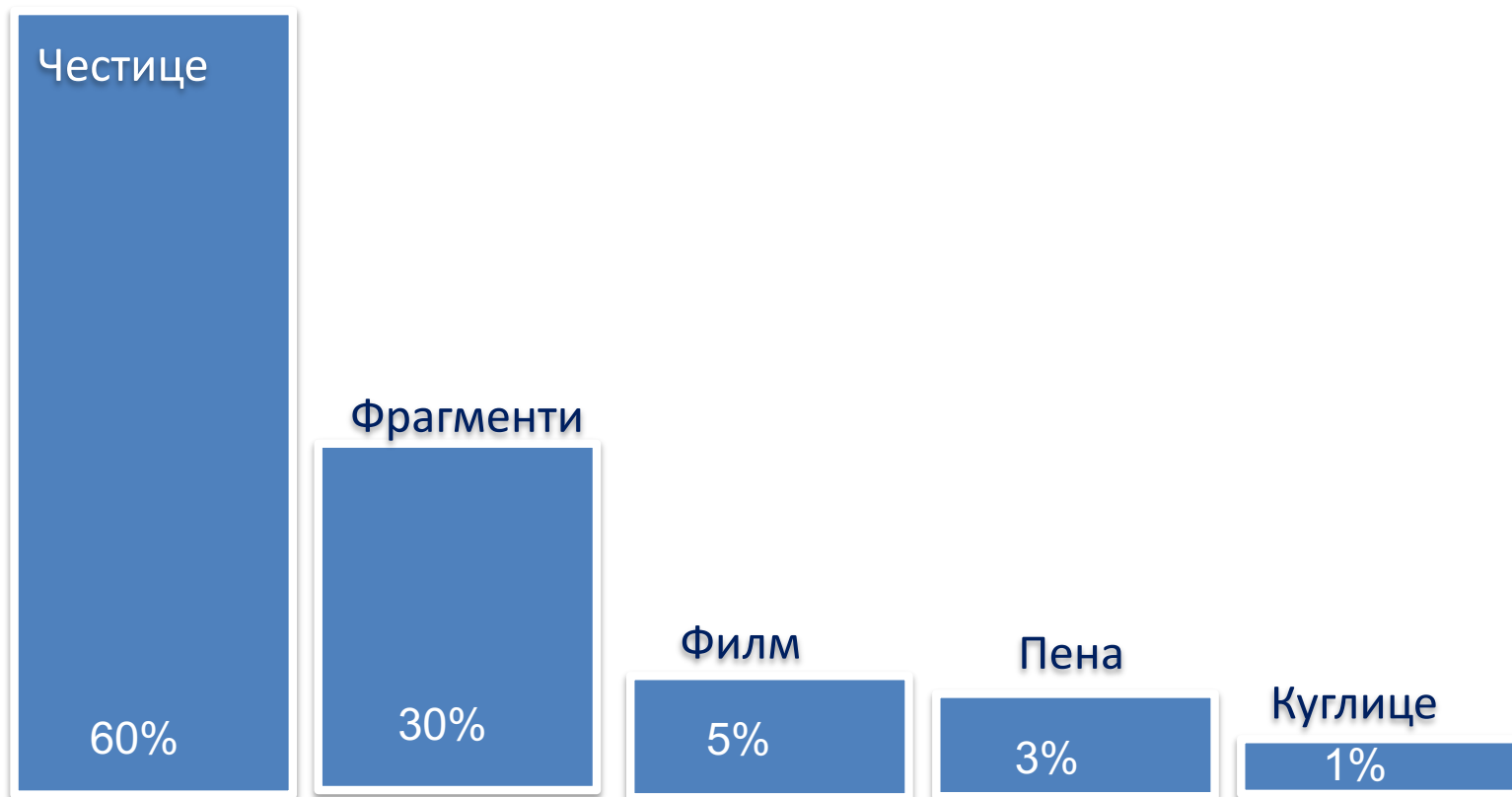
Спирање са
улица

Отпад

Врсте пластике најешће детектоване у отпадним водама

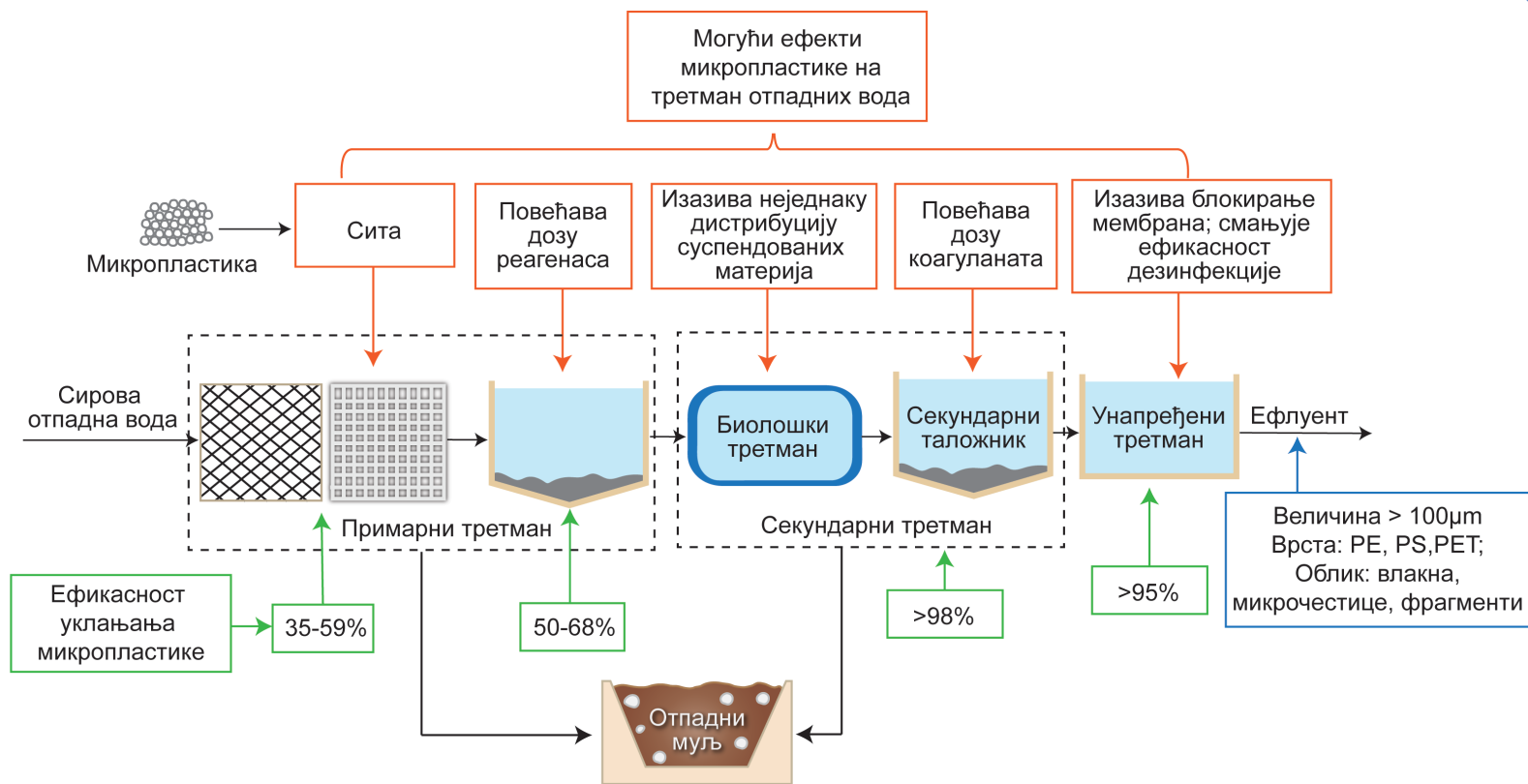

14-16. Септембар 2022. Нови Сад

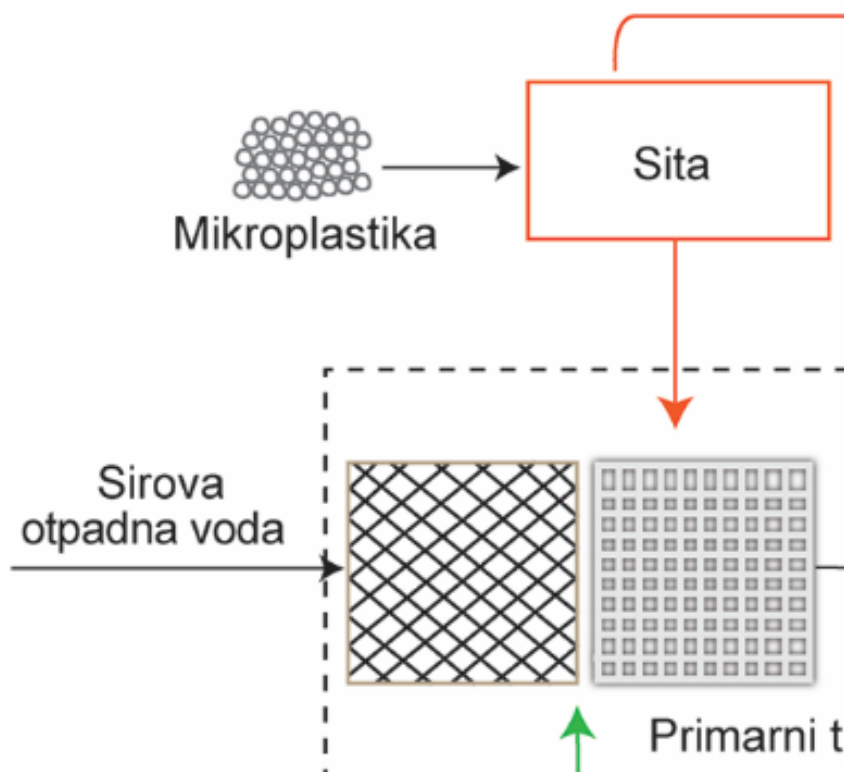
2

Понашање микропластике у третманима градских отпадних вода

14-16. Септембар 2022. Нови Сад

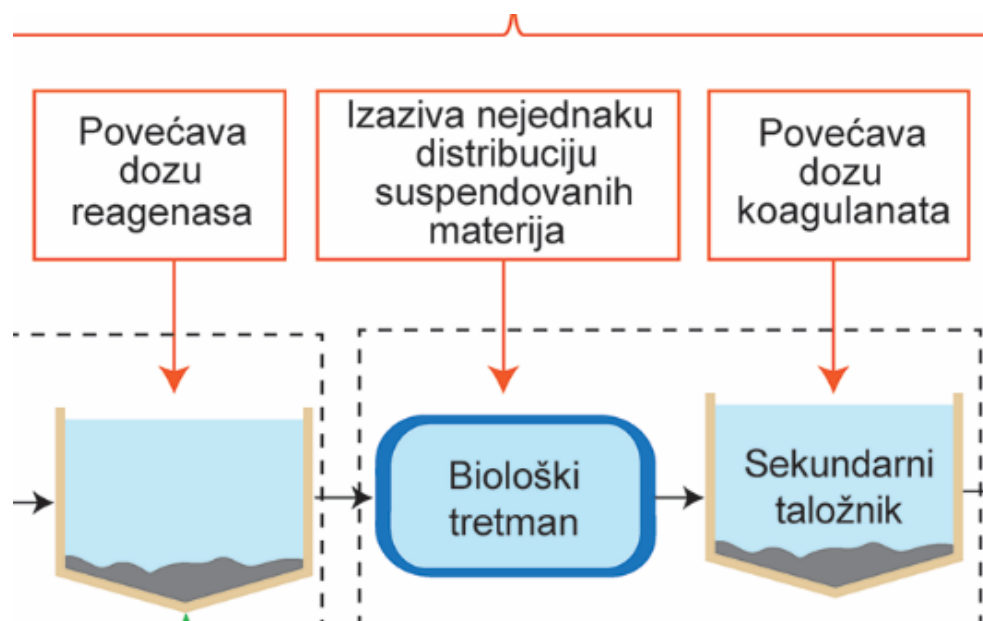
Примарни третман

Ефикасан за уклањање:

- Суспендованих и таложивих врста микропластике
- Микропластичних честица већих од 300 μm , које се лако могу задржати на решеткама

Секундарни третман

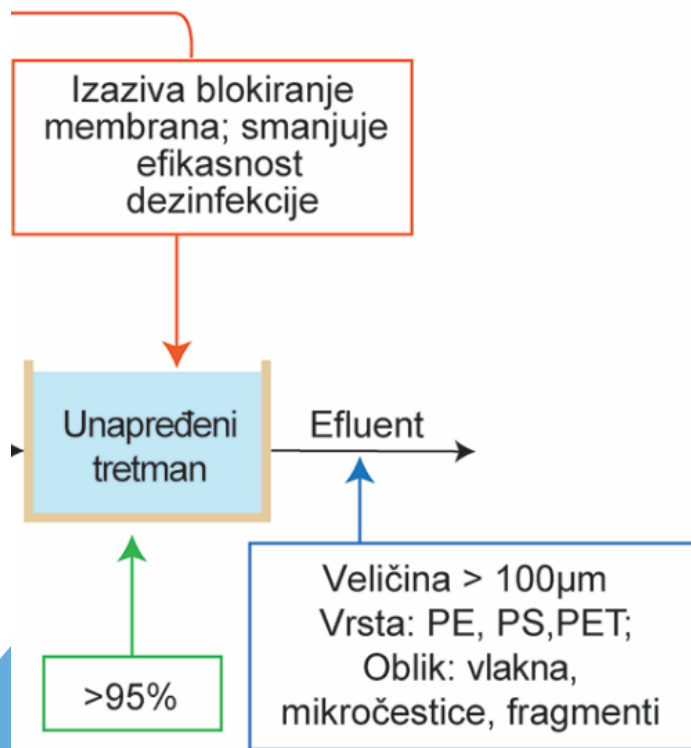

Применом секвенцијалних шаржних реактора постиже смањење концентрације микропластике за 98%.

Значајни фактори:

- хидрауличко време задржавања
- брзина таложења
- концентрација нутријената
- густина полимера

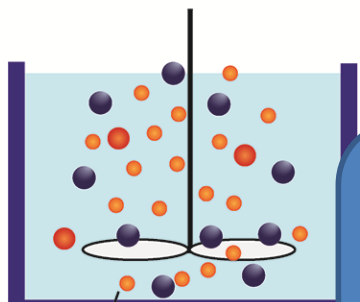
Терцијарни третман

- Не представља обавезну фазу у третманима отпадних вода, с обзиром да су углавном примарни и секундарни третман довољни да се постигне захтевани квалитет ефлуената, тако да се може испустити у реципијент.
- Међутим, како се захтеви за квалитет ефлуената стално поштравају и у правилнике се додају различите нове загађујуће материје, међу којима је и микропластика, неопходност примене терцијарног третмана је све чешћа.

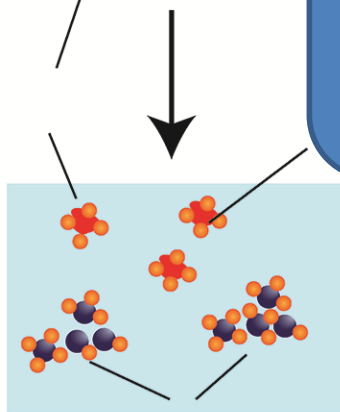

Коагулација

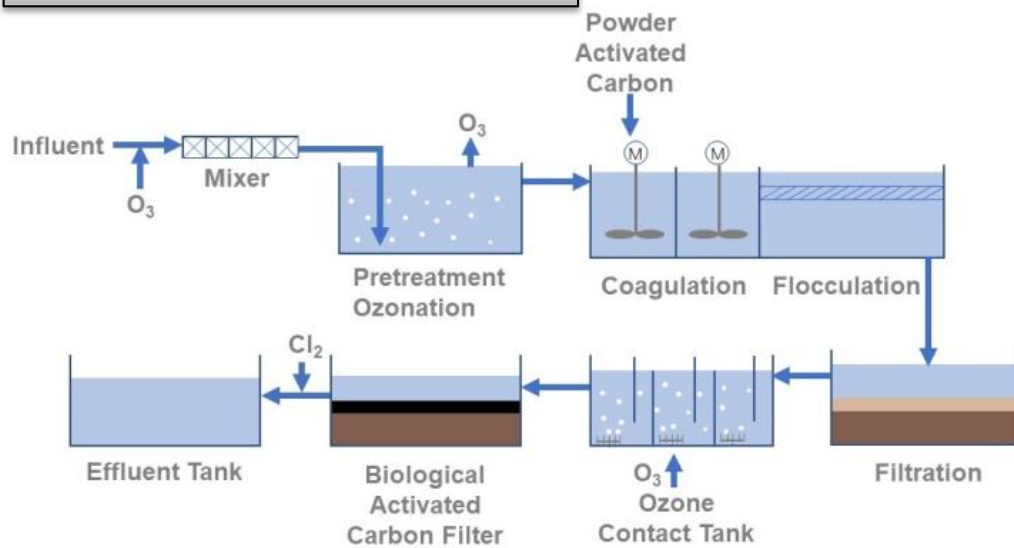
Ефикасност третмана : 60-90%

Коагуланти на бази гвожђа и
алуминијума

Микропластика повећава
потребу за коагулантима

Озонизација и
филтрација на
гранулованом активном
угљу (ГАУ)

Пројектоване за уклањање
разли_итих зага_ују_их материја
новије генерације.

Након озонизације - мали пораст
концентрације микропластике

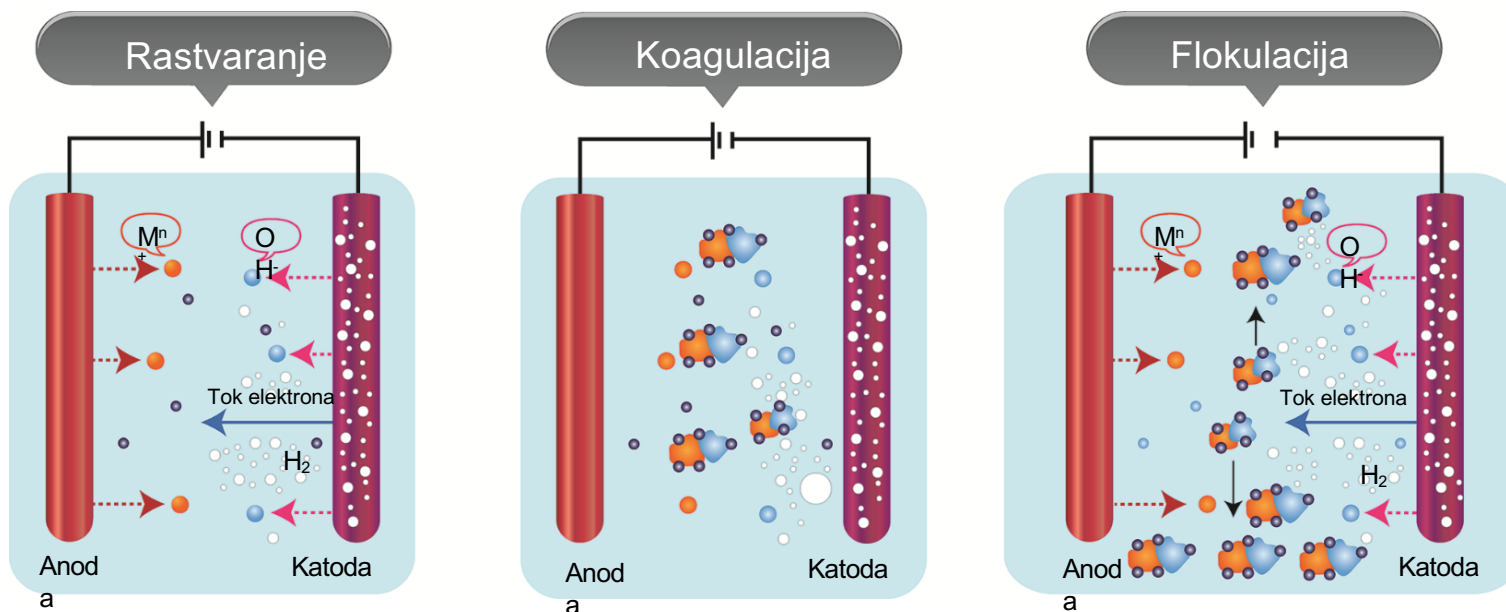
Грануловани активни угљ
уклања 57-61% ових материја

Микропластика се разлаже у
процесу озонизације на мање
фрагменте

Може повољно утицати на
ефикасност ГАУ филтрације, с
обзиром да је овај процес
предвиђен за мање честице.
Најбоље се уклањају ПЕ, ПП и
ПЕТ.

Електрокоагулација

Резултати лабораторијских експеримената:
ефикасност уклањања: 90 %
врста пластике: Полиетилен(300-355 μm)
pH: 7,5

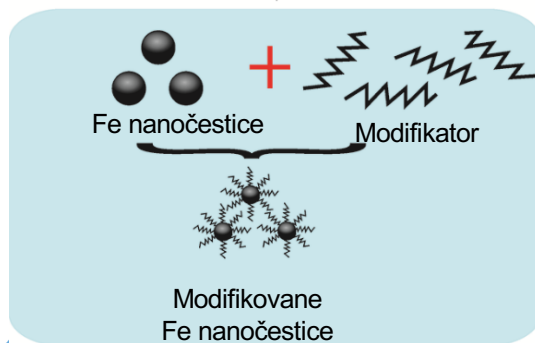

14-16. Септембар 2022. Нови Сад

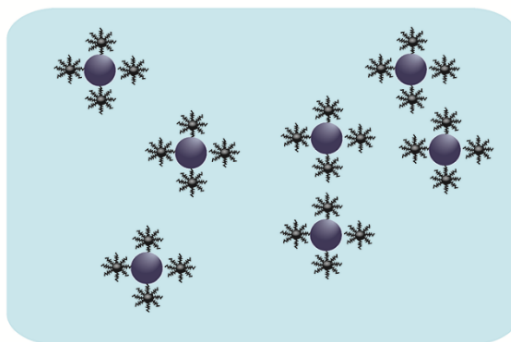
Магнетне наночестице

Модификатор:
хексадецилметоксисилан
Величина МП: 0,2-1 mm
Ефикасност: 84%

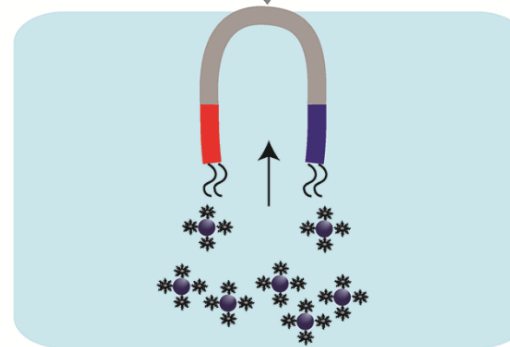
Припрема модификованих
наноčестица на бази гвожђа

Магнетизација пластике

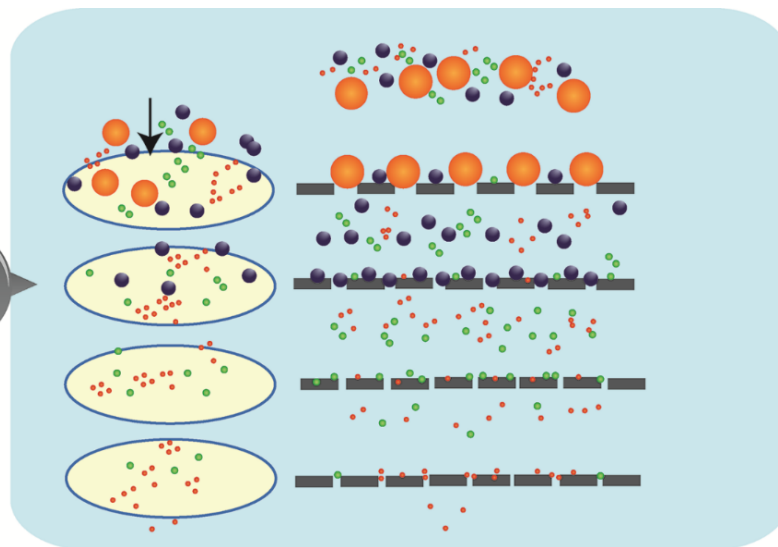
Поврат Fe nanočestica

Ефикаснији за мање
честице

Мембранска филтрација

Мембранска филтрација

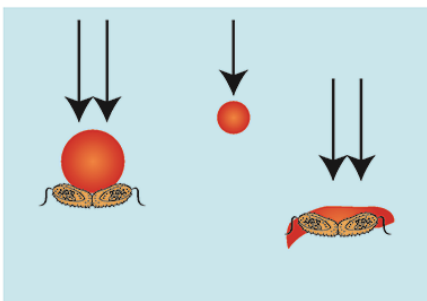
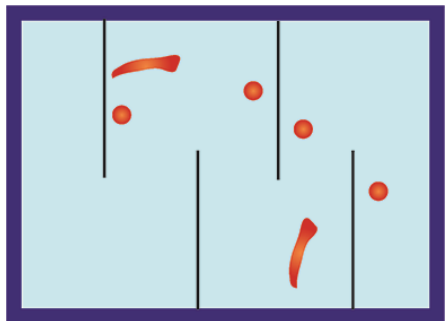

Представља ефикасну физичку баријеру за микропластику, погодну за уклањање ових материја у третману вода

Микропластика може довести до фоулинга мембрана, чиме се повећава оперативно време, као и трошкови енергије и одржавања.

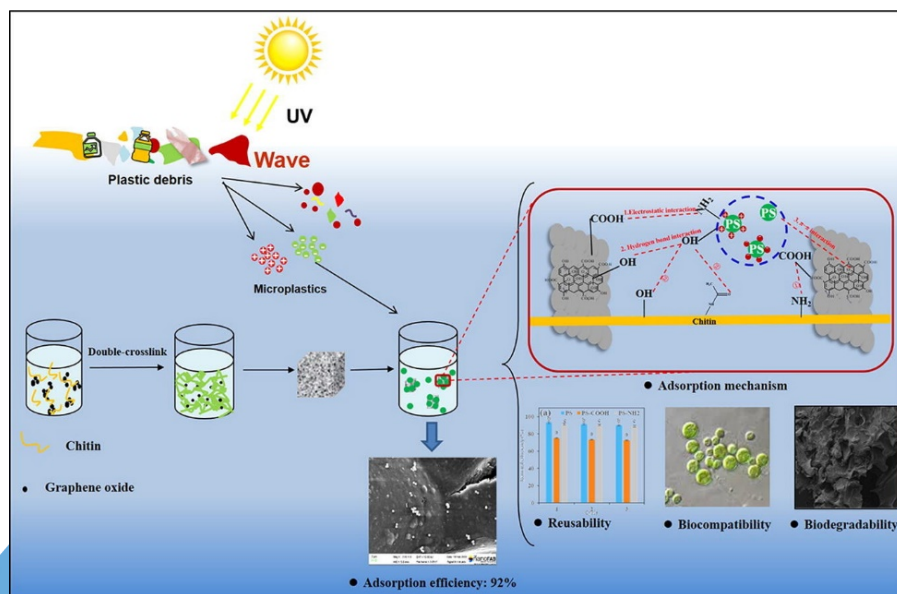

Дезинфекција

Микропластика негативно утиче
адсорбујући
дезинфекционо средство или
штитећи микроорганизме

Сорпциони процеси

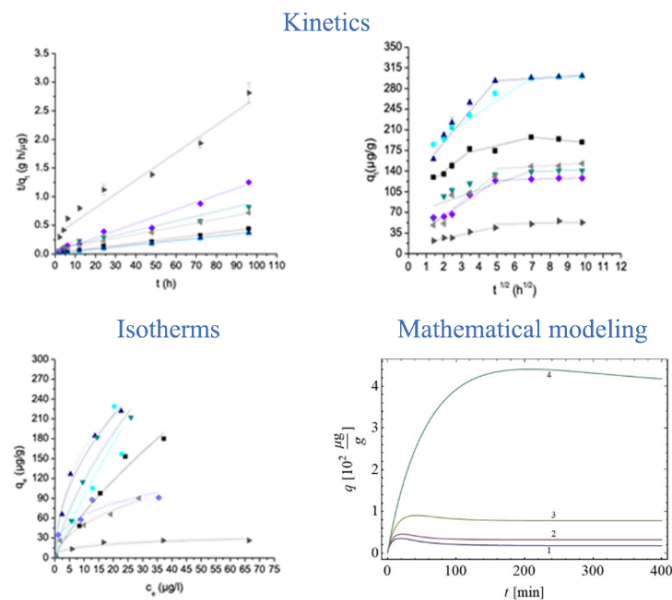
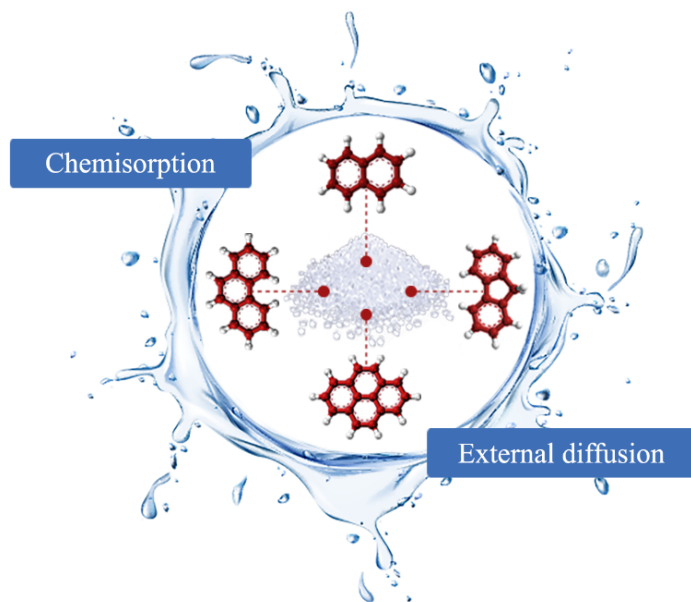
Sun, C., Wang, Z., Chen, L., & Li, F. (2020). *Fabrication of robust and compressive chitin and graphene oxide sponges for removal of microplastics with different functional groups*. *Chemical Engineering Journal*, 124796. doi:10.1016/j.cej.2020.124796

Цитин
Графен-оксид
Комбиновани силикагелови
Аморфни силицијум-диоксид као
носач

3

Утицај микропластике на ефикасност третмана
градских отпадних вода у уклањању других
загађујућих материја

Добри адсорбенси за различите врсте органских и неорганских једињења

Lončarski, M., Gvoić, V., Prica, M., Cveticanin, L., Agbaba, J., & Tubić, A. (2021). Sorption behavior of polycyclic aromatic hydrocarbons on biodegradable polylactic acid and various nondegradable microplastics: Model fitting and mechanism analysis. *Science of The Total Environment*, 785, 147289.

Нитрификација и денитрификација

Инхибиција микроорганизама

Ослобађање адитива токсичних за микроорганизме

Позитиван ефекат - честице могу представљати добру подлогу за раст бактерија

Анаеробна дигестија муља

Инхибиција хидролизе протеина и полисахарида - смањење количине произведеног биогаса

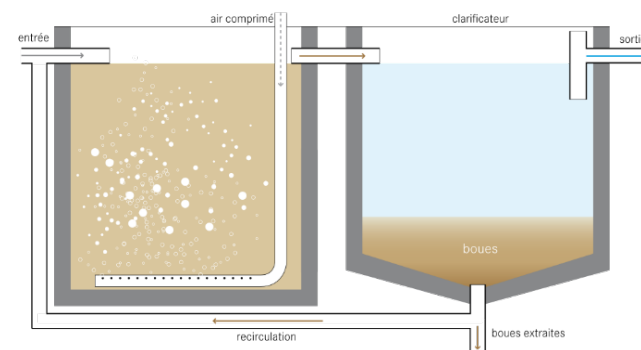
Негативан утицај на фазу метаногенезе

Инхибиција активности анаеробних бактерија

Микробиолошка заједница

Утицај на ензиме и метаболите услед испуштања токсичних адитива

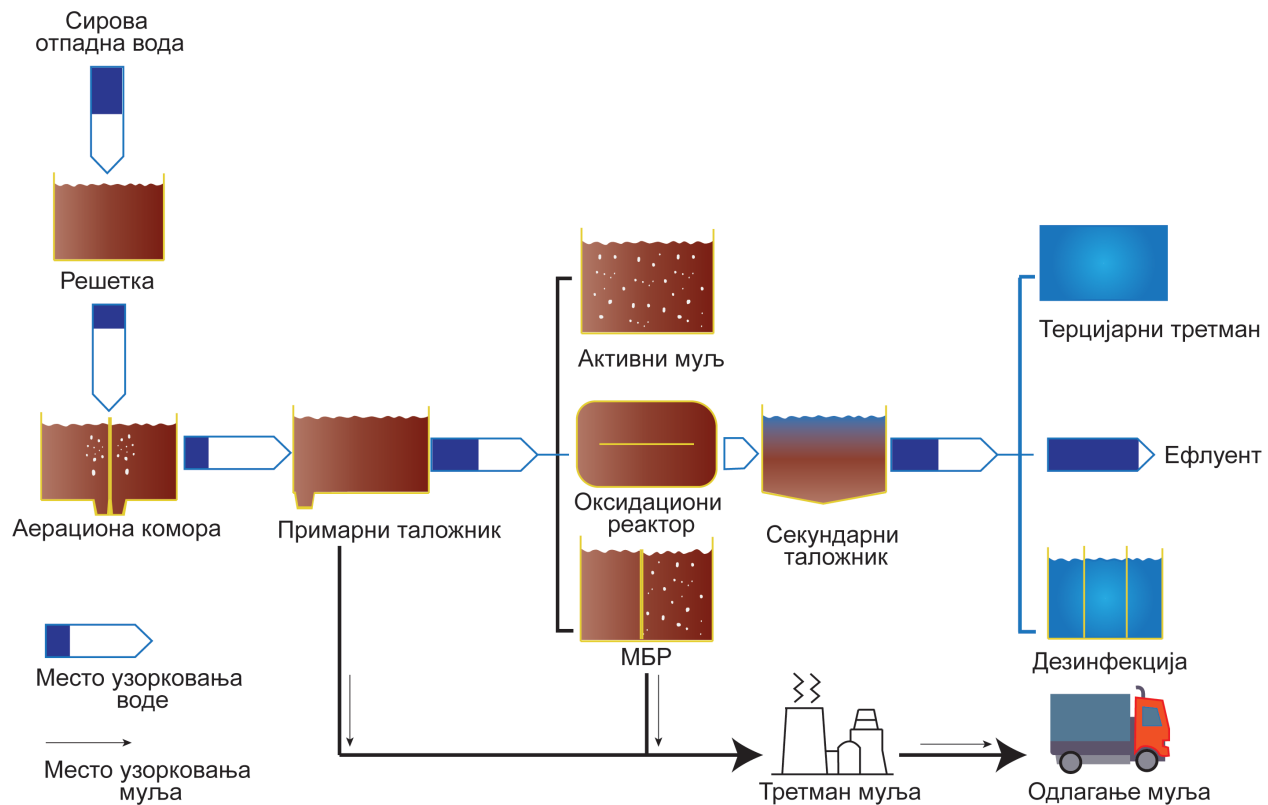
АКТИВНИ МУЉ

4

Методе узроковања и анализе микропластике у градским отпадним водама

Места узорковања

14-16. Септембар 2022. Нови Сад

Infographic Style

vs

Композитни узорци

Други филтрациони уређаји

Стаклене посуде

Запремина узорка
воде од 5-100 l

Тренутни узорци

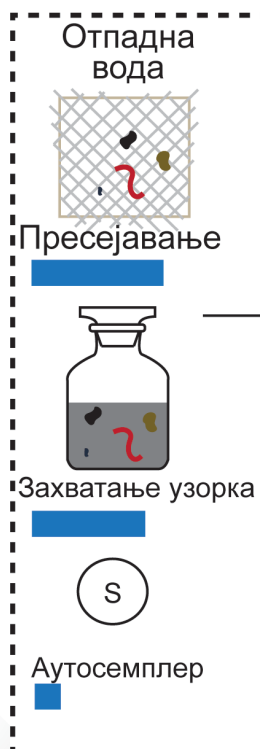
Решетке/мреже/сита

Посуде од нерђајућег
челика

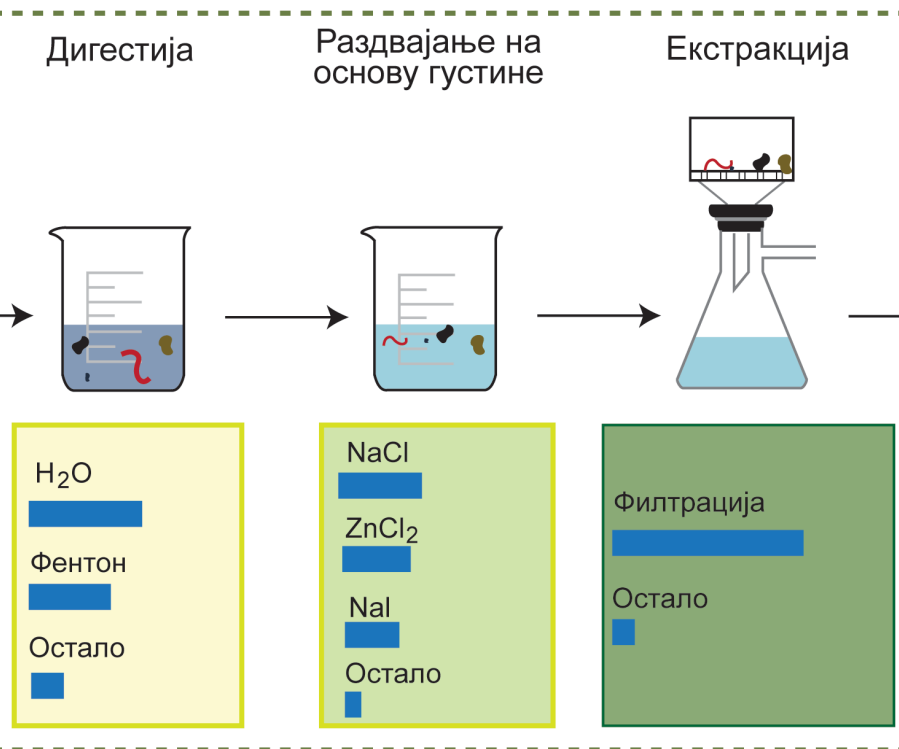
Запремина узорка
муља од 0,2-2 l

Методе узорковања микропластике

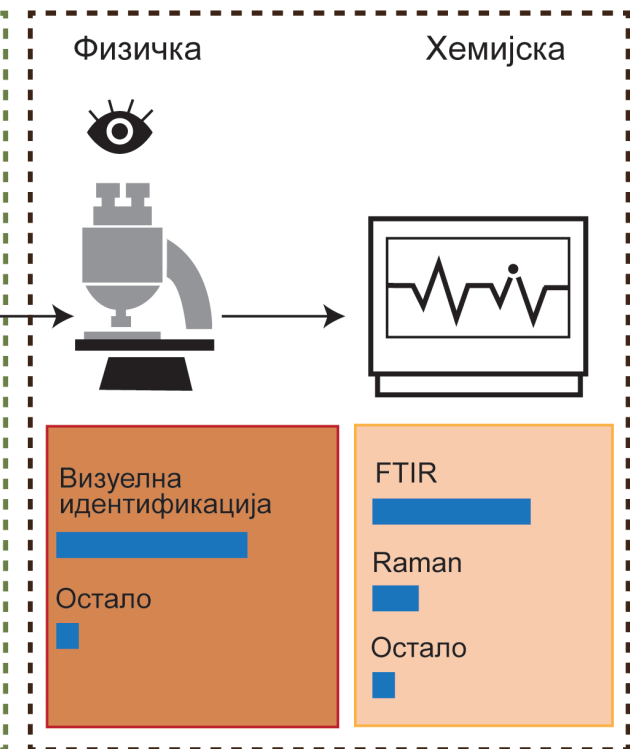
Узорковање

Предтретман

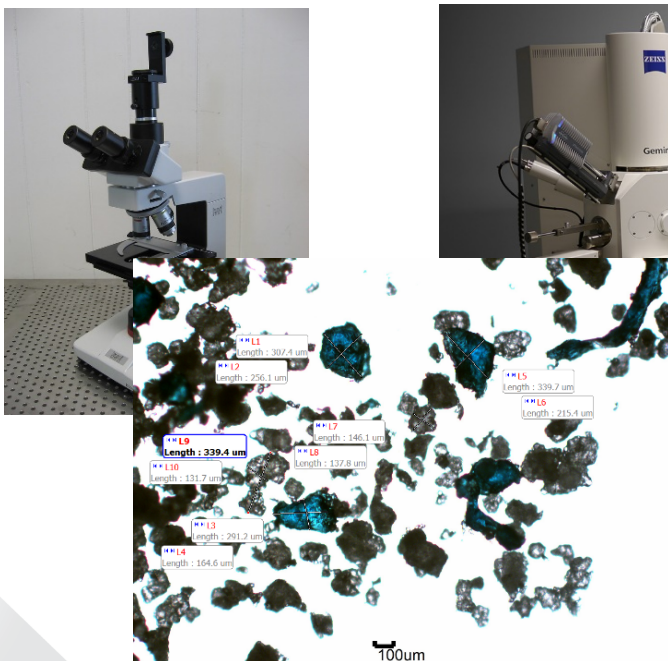
Карактеризација

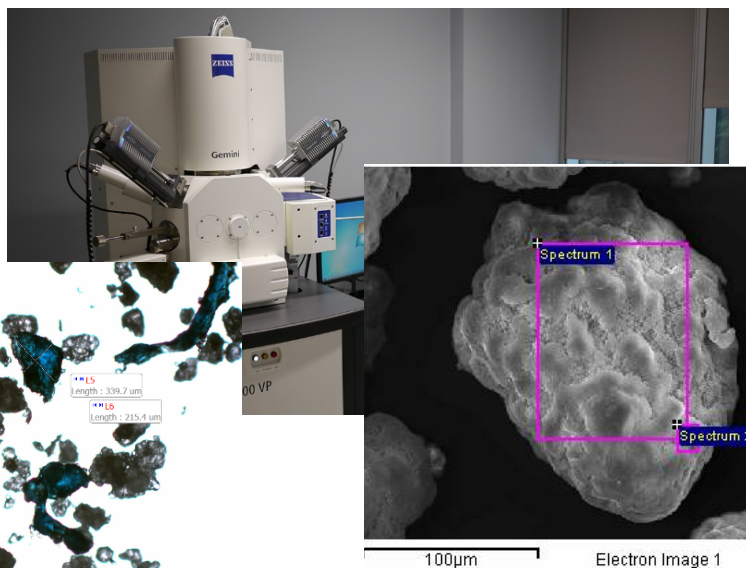
14-16. Септембар 2022. Нови Сад

Методе анализе микропластике

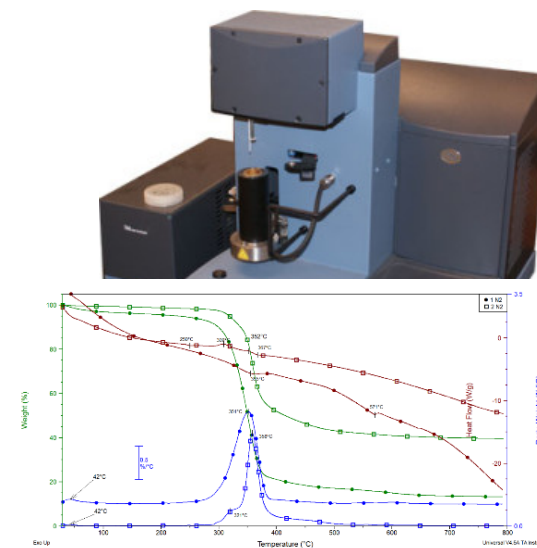
Оптичка
микроскопија

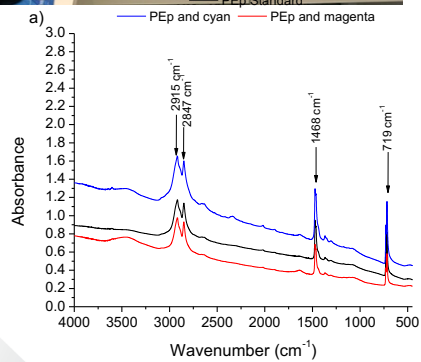
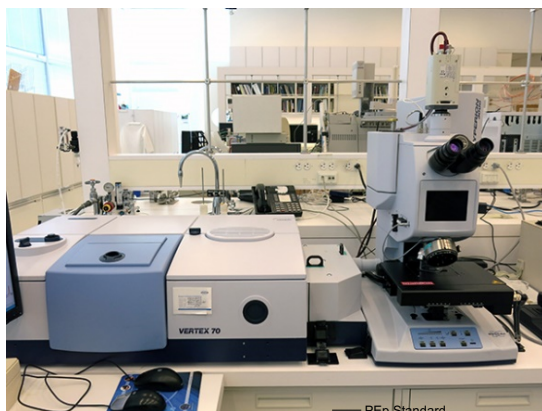
SEM-EDS

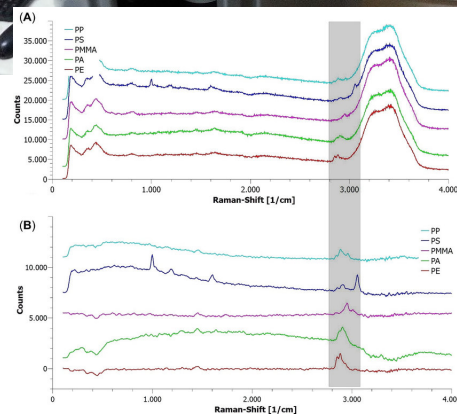
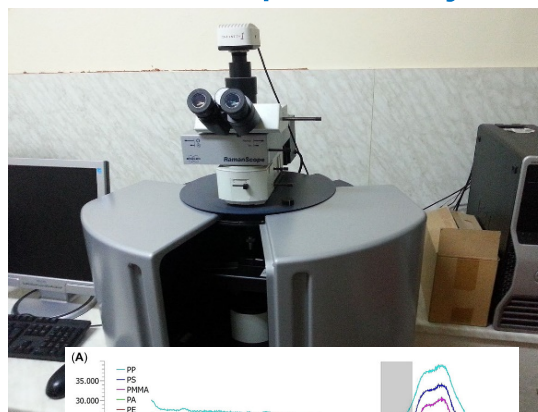
TGA

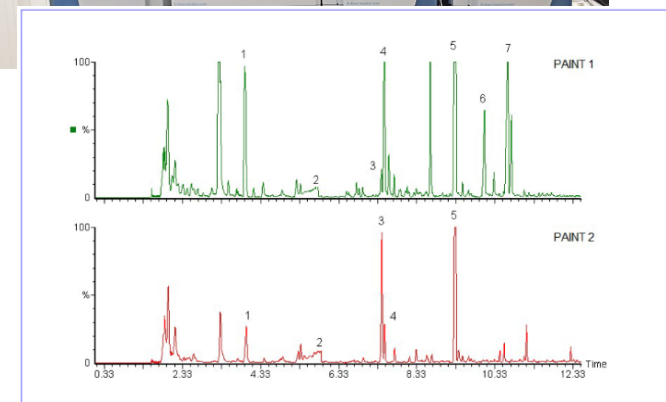
FTIR

Raman-ова спектроскопија

Pyr-GC-MS

- ✓ Вишеструки негативан utицај на ефикасност процеса пречишћавања отпадних вода
- ✓ Технике узорковања и анализе које су до сада примењиване омогућавају увид у количине и врсте микропластике у отпадним водама и на постројењима за третман отпадних вода.
- ✓ Унапређивање и стандардизација протокола, како би се могли рутински примењивати у мониторинг програмима, уз смањење губитака и повећање поузданости резултата

Употреба рециклиране микропластике и биоугља за вклањање специфичних полутаната из воденог медијума

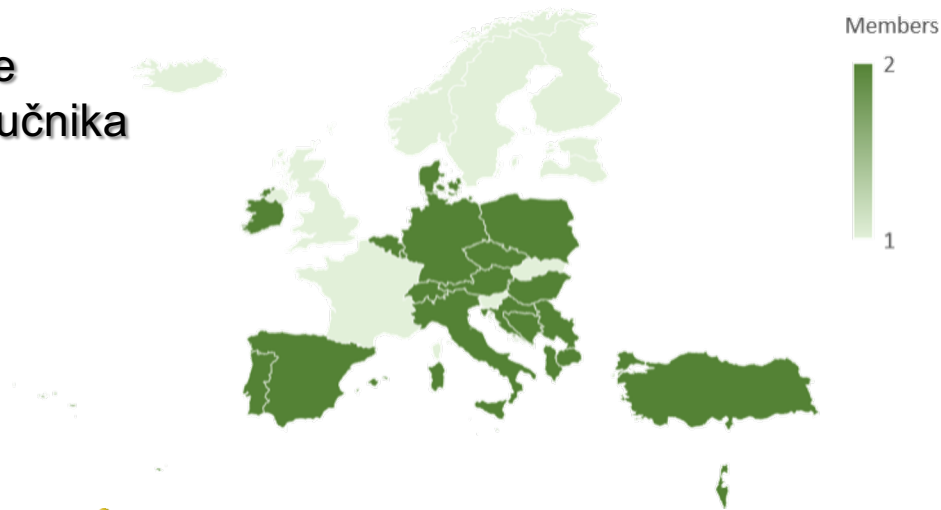

CA20101

Plastics monitoring detection Remediation recovery

32 Zemlje
> 300 naučnika

cost
EUROPEAN COOPERATION
IN SCIENCE & TECHNOLOGY

Funded by
the European Union

TwinSubDyn

TwinSubDyn aims to boost research excellence of UNSPMF and establish a knowledge hub based in Serbia to address unresolved challenges on the impact of OSA on the fate of contaminants (pharmaceuticals, pesticides, microplastics), and nutrient dynamics in the soil subsurface and their implications for groundwater quality.

Key TeamTwinSubDyn members | **FACULTY OF SCIENCES**

Snežana Maletić
Project coordinator
•Application of carbonaceous material
•Biodegradability and bioavailability asses...
•Remediation of contaminated soil

Srđan Rončević
WP2 UNSPMF leader
•Environmental environmental
•Remediation of contaminated soil
•Phytoremediation

Marijana Kragulj Isakovski
WP1 UNSPMF leader
•physical-chemical interactions
•Fate of organic pollutants,
•organic pollutants transport

Jelena Beljin
WP3 UNSPMF leader
•Bioavailability of rganic pollutants
•Remediation of contaminated soil

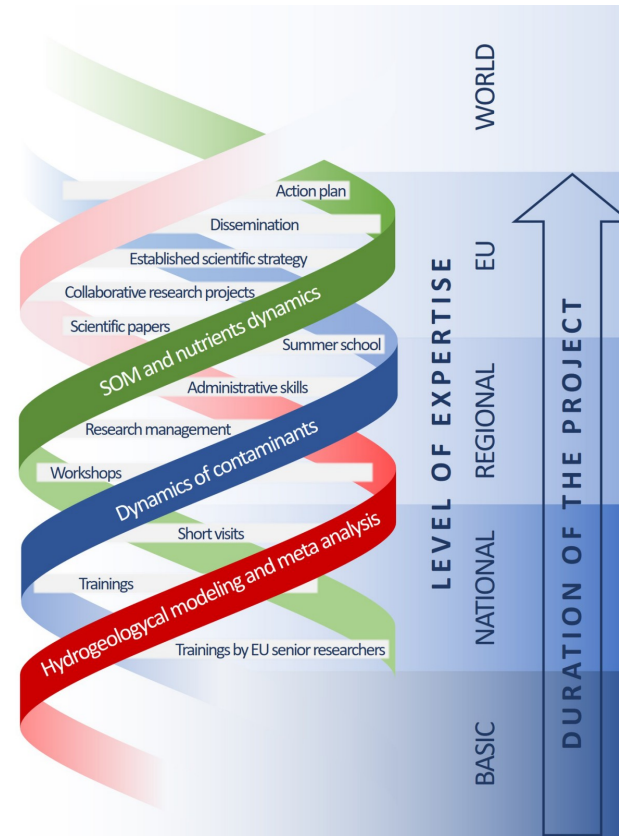
Aleksandra Tubić
WP4 UNSPMF leader
•Microplastic fate in the environment
•Drinking water treatment

Gordana vlahović
Task 1.4 UNSPMF leader
•Head of IRO office

Jasmina Agbaba
Task 2.1 and 2.2
•Risk assessment of contaminated sites
•Environmental protection technologies

aleksandra.tubic@dh.uns.ac.rs
+381 21 485 2798

<https://www.dh.uns.ac.rs/>

<https://www.facebook.com/DHBZZS>
<https://www.facebook.com/MicroPlastChar>

https://www.instagram.com/pmf_dhbhzs/
<https://www.instagram.com/microplastchar/>
<https://www.instagram.com/ca.priority/>
<https://www.instagram.com/twinsubdyn/>

<https://www.linkedin.com/in/dhbzzs-pmf-ns-74811615b/>
<https://www.linkedin.com/in/twinsubdyn-project-6224b4247/>